

Saksframlegg til årsmøtet i Det Norske Buddhistforbund (DNBF)

Sak: Prinsipiell uttalelse om trosfrihet, likestilling og statlig støtte

Fremmet av: Morten Adelsten Bentsen, medlem

Dato: 25.03.2026

1. Bakgrunn for saken

I begynnelsen av mars 2026 behandlet Høyesterett en sak mellom Jehovas vitner og den norske stat. Spørsmålet i saken er om staten lovlig kan nekte statstilskudd til et trossamfunn som bryter med grunnleggende menneskerettigheter, herunder barns rettigheter. Saken knytter seg konkret til Jehovas vitners praksis knyttet til ekskludering (utstøtelse) og sosial kontroll.

Saken reiser prinsipielle spørsmål om forholdet mellom trosfrihet, statlig støtte og samfunnets felles rettighetsgrunnlag. Utfallet vil kunne få betydning langt utover det konkrete trossamfunnet, og kan bidra til å klargjøre hvordan lovens krav skal forstås og praktiseres fremover.

2. Relevans for DNBF

Som trossamfunn i Norge er Det Norske Buddhistforbund (DNBF) underlagt samme lovverk og verdimeslige forventninger som øvrige tros- og livssynssamfunn. DNBF mottar offentlig støtte og har dermed et særskilt ansvar for å sikre at virksomheten er i samsvar med:

- grunnleggende menneskerettigheter
- likestilling mellom kjønnene
- barns rettigheter
- norsk lovs formål og intensjon

Buddhismen har historisk hatt en sterk etisk forankring i prinsipper som medfølelse, ikke-skade og likeverd. Samtidig eksisterer det innen ulike buddhistiske tradisjoner praksiser og strukturer som i varierende grad kan utfordre moderne forståelser av likestilling. Dette gjør det særlig viktig at DNBF er tydelig på sitt eget verdigrunnlag og sin fremtidige retning.

3. Hvorfor saken fremmes nå

Den pågående behandlingen i Høyesterett gjør 2026 til et naturlig tidspunkt for å avklare DNBFs prinsipielle ståsted. Uavhengig av dommens konkrete utfall er det hensiktsmessig at DNBF tydeliggjør:

- hvordan forbundet forstår forholdet mellom trosfrihet og likestilling
- hvilke verdier DNBF ønsker å representere i møte med myndigheter, samfunn og media

- hvordan DNBF vil forholde seg til fremtidig rettspraksis på området

En vedtatt uttalelse vil gi styret et klart mandat og bidra til forutsigbarhet, åpenhet og institusjonell integritet.

4. Forslagsstillers vurdering

Forslagsstiller mener at DNBF bør innta en tydelig, prinsipiell og konstruktiv posisjon som:

- bekrefter full likestilling som et grunnleggende etisk og juridisk prinsipp
- anerkjenner statens legitime rolle i å stille krav ved tildeling av offentlig støtte
- viser at DNBF ser likestilling som forenlig med – og forankret i – buddhistisk etikk

Dette foreslås gjort gjennom en prinsipiell uttalelse vedtatt av årsmøtet.

5. Forslag til vedtak (se eget dokument)

Årsmøtet vedtar DNBFs prinsipielle uttalelse om trosfrihet, likestilling og statlig støtte, og gir styret fullmakt til å benytte uttalelsen i dialog med myndigheter og offentligheten når dette anses hensiktsmessig.

